

Emlékeztető
2023. február 20-án lefolytatott sztrájk tárgyalásról

Jelenlevők:

Dr. Takács Péter	egészségügyért felelős államtitkár Belügyminisztérium
Maroska Anikó	főosztályvezető Belügyminisztérium Egészségügyi Államtitkárság
	Belügyminisztérium Közigazgatási Államtitkárság
	Belügyminisztérium Közigazgatási Államtitkárság

Dr. Soós Adrianna	elnök Független Egészségügyi Szakszervezet
Bencsik Andrásné	általános alelnök
Eisenhauerné Fördös Andrea	alelnök
Tóth Baranyi Zsolt	alelnök
Dr. Szabó Imre Szilárd PhD	adjunktus

A sztrájkot megelőző kollektív munkaügyi vita célja elsődlegesen az, hogy a követelések teljesítésében előrelépés következzen be. Amennyiben nem sikerül ebben előre lépni, abban az esetben meg kell állapodni a Kormánnyal a sztrájk folytatásának feltételeiről, mivel közszolgáltatásról van szó, a még elégséges szolgáltatásról.

Államtitkár Úr bevezetőjében tájékoztatást adott arról, hogy a sztrájk tárgyalásra vonatkozó kezdeményezés 2023. január 25-én érkezett. Egyidejűleg arról is tájékoztatást adott, hogy az EDDSZ pedig a korábbi 2,5 éve szünetelő sztrájk tárgyalásának folytatását jelentette be. Felvezette, hogy a továbbiakban együttesen kerüljön sor a tárgyalások folytatására, mivel a megbeszélések tárgykörében vannak hasonlóságok és a kapacitások kímélése érdekében. Mivel a Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamarával szintén folynak egyeztetések, indokolt lehetne a tárgyalásokat a Kamara bevonásával folytatni.

Ezt követően Soós Adrianna elismerte, hogy jelentős előre lépésnek tekinti, hogy a Kormány elfogadta a szakdolgozók és az egészségügyben dolgozók felzárkóztatására vonatkozó elveket, meghatározta az orvosi és szakdolgozói bérek közti arány elérését /37%/ és hogy a jövőben párhuzamosan kerüljön sor a bérek fejlesztésére. Ismertette a követeléseket, amelyeket korábban is megküldtünk a sztrájk tárgyalásokat kezdeményező levelünkben. Hangsúlyozta, a célunk nem a sztrájk, hanem az, hogy előrelépést érzünk el a követelések teljesítésében. Azonban, ha ez nem sikerül, akkor a dolgozók egy része a sztrájkjal is fel kívánja hívni a figyelmet a munkájának nélkülözhetetlenségére. Ennek megalapozására a FESZ felmérést készített arról, hogy a munkavállalókat hogyan érintette a várt bérintézkedés elmaradása, tekintettel a 2 számjegyű inflációra is, illetve egyéb megvalósult vagy tervezett, a dolgozókat érintő intézkedés. A felmérés során arról is tájékozódunk, hogy tiltakoznának-e, illetve milyen módon szeretnék elérni az azonnali bérintézkedést. Ennek egyik formája, amelyet sokan már nyilatkozatukkal is megerősítettek, a sztrájkban való részvétel.

A követelések összefoglalása:

Azonnali béremelés a 37%-os béarány elérésére.

A jelenlegi inflációs környezetben elfogadhatatlannak tartjuk, hogy nemhogy a tervezett bérfelzárkóztatás nem indul el, sőt a különbség tovább nő. Ezért kértük, hogy a tárca továbbra is kezdeményezze források megszerzését, amivel az infláció kompenzálását, illetve a felzárkóztatást elindítja.

A szakdolgozó-orvos béarány további javítása a 45%-os szintre.

A pótlékok fenntartása, figyelemmel azoknak különösen egyes szakterületeket érintő ösztönző szerepére.

A munkavégzés helyének egyoldalú megváltoztatásának jogi tisztázása. A jelenlegi szabályrendszer nem egyértelműen értelmezhető. Amennyiben elkerülhetetlen strukturális átalakítások miatt a munkaszerződéstől eltérő foglalkoztatás, az önkéntesen, kompenzációval, illetve szükség esetén átképzéssel valósuljon meg.

A 20%-os bércsökkentés objektív kritériumainak meghatározása, csak kivételes esetben kerüljön erre sor.

Továbbra is nagy a veszélye, hogy különösen a fiatal, képzett munkavállalói csoportok közül hagyják el többen a pályát, ha nem kerül sor azonnali beavatkozás a bérek emelése, illetve a munkaszerződéstől eltérő foglalkoztatás feltételrendszerének megnyugtató tisztázása érdekében.

Államtitkár Úr válaszában kitért arra, hogy azt is jelentős előre lépésnek tekinti - tekintettel az előre nem látott gazdaságot érintő hatásokra - energiaárak drasztikus emelkedése, gazdasági visszaesés, hogy a Kormány már 2023-ban elkezdte a bérek emelését a szakdolgozói körben és az egészségügyben dolgozók körében is. Ugyanakkor továbbra is keresi a lehetőségét, hogyan lehetne addig is a bérezésben előre lépni, de jelenleg nincs mandátuma ilyen ígéretet tenni.

A bérpótlékok kérdésével érintve rámutatott, hogy igen bonyolult a jelenlegi pótlék és bérszámfejtési rendszer, amit egyszerűsíteni szükséges. Kérte a szakszervezetet is, hogy tegyen javaslatot egy egyszerűbb bérezési rendszerre, amely alkalmas az egyes munkakörök tudásigényében munkaterhelésében, felelősségében, az egyes munkakörök felkészültségének eltéréseinek a kezelésére is. Mintaként a közszolgálati bérrendszert említette, mint esetleges kiindulópontot. A 2024-től kidolgozandó bérrendszer kialakításában együttműködést ajánl a szakszervezet számára.

Szintén lát esélyt olyan megoldások kidolgozására, amely a megváltozott szakmai feladatok, a gyógyítási funkciók egyes területeket érintő átalakítása során a felvetett szempontok, mint pl. átképzés, nagyobb teret kapjanak, bár úgy ítélte meg, hogy a munkáltatók kevésbé lesznek érdekeltek a dolgozók más helységeiben történő foglalkoztatásában.

A munkabér csökkentésének lehetőségét elsősorban az orvosi munkakörökben érzékelt teljesítményviisszatartás ellensúlyozásaként tartja szükségesnek olyan esetekben, amelyekben a teljesítmény fokozása érdekében alkalmaznák ezt az eszközt. A szakdolgozói körben az olyan felmondásokat alapozhatja ez meg, amelyek a nem megfelelő munkavégzés esetén a jelenlegi szabályok mellett ezek nehezen kivitelezhetők, de egyetért azzal, hogy a bércsökkentésnek és a magasabb bér megállapításának objektív kritériumok alapján kell nyugodnia.

Államtitkár Úr válaszára reagálva a FESZ elnöke kéri, hogy Államtitkár Úr próbáljon további lépéseket tenni olyan bérintézkedés megtételére, amely azonnali hatállyal megakadályozza a dolgozók reáljövedelmének csökkenését, és nem csak hónapok múlva kerül sor egy jelenlegi ismeretek szerint mérsékelt bérnövelésre, és több mint egy évet kell várni, egy érdemibb bérfelzárkóztatásra.

Javaslatot fogalmazott meg a FESZ arra nézve, hogy jelenleg az egészségügyi forrásokat terhelő, a nyugdíj mellett munkát vállaló dolgozók nyugdíjat helyettesítő ellátását ésszerű lenne a nyugdíjalapok terhére nyugdíjként fizetni. Részben forrásokat lehetne felszabadítani a béremelések fedezetére, részben egyszerűbb és kevesebb adminisztrációt igényelne a rendszer.

Nem kellene hónapokig várni a nyugdíj helyett érkező keresetkiegészítésre, nem lenne csúszás a nyugdíjprémiumok, 13. havi nyugdíj kifizetésében sem.

Megfontolandó lehet bizonyos egyéb ösztönző elemek felülvizsgálata is, pl. a nyugdíj melletti foglalkoztatás béreinek felső határ megállapítása, /1-1,5 millió Ft / amennyiben az egészségügyi szolgálati jogviszony - esetleg közfinanszírozott egészségügyi ellátás keretében - történik. Ez a belső bérfeszültségeket is csökkentené amellet, hogy forrásokat szabadítana fel.

A munkavállaló más helységben történő munkavállalása esetén az egyeztetésen nem sikerült pontosítani azt, hogyan érinti a szabályozás változása a munkavállalókat, mivel a törvényelőkészítés indoklása, a konkrét törvény szövege és az egyéb törvényi környezet miatt értelmezése problémás. A szakszervezet álláspontja, hogy kerülni kell az olyan változtatást, amely teljeskörű szerződésmódosítást vagy mindenkire kiterjedő intézkedést vezet be, hiszen feltehetően csak a dolgozók szűkebb csoportját érinti a jövőben az intézkedés. Az egyeztetésen a FESZ az Államtitkárság kérésére megfogalmazza a jogszabályokból, illetve az intézkedés indoklásából származó ellentmondást, félreértelmezési aggályokat.

A FESZ készséggel vesz részt olyan bérezési javaslat megfogalmazásában, amely egy egyszerűbb, átláthatóbb bérezési rendszert eredményez, a jelenlegi rendszer bonyolultságát több alkalommal bíráltuk az elmúlt évek során. Ugyanakkor nagyon fontosnak tartjuk továbbra is azoknak a területeknek a kiemelt bérezését, amelyek az átlagostól nagyobb felelősségvállalást, tudást, pszichés vagy fizikai terhelést jelentenek a dolgozók számára.

A sztrájk tárgyalások összevonásával nem értünk egyet. Megértjük az Államtitkárság szempontjait ebben és egyetértünk abban, hogy bizonyos kérdések megtárgyalására, pl. hosszútávú bérezési rendszer kialakítása több szereplő egyidejű jelenlétével történjen, azonban a sztrájkot megelőzendő a FESZ által meghatározott követelése egy másik szervezet által évek óta folytatott, majd felfüggesztett, másfajta követelmények alapján folyó tárgyalás részeként való folytatásával nem ért egyet, sem a szakmai tartalom, sem a tárgyalások lehetséges kimenete, a jogi háttér miatt sem. A FESZ követelése mögött álló munkavállalói kör sem azonos. Az ezzel kapcsolatos jogi alátámasztást megküldjük Államtitkár Úrnak, aki készséget mutatott arra, hogy az adekvát jogi keretek figyelembevételével folyják a további egyeztetés.

Államtitkár Úr távozása után Főosztályvezető Asszonnyal egyeztettünk még az egészségügyben dolgozó nyugdíjasok nyugdíjszerű ellátásának helyzetéről, különösen a nyugdíjprémium, 13 havi nyugdíj kérdéséről. Megerősítette, hogy ez jár az érintetteknek. Az erre irányuló kérelmeket a Belügyminisztérium hagyja jóvá a munkáltató felterjesztése alapján. Ha elutasítást tapasztalunk azt jelezzük neki.

Az egyeztető tárgyalás folytatására 2023. március 7-én kerül sor.

Budapest, 2023. február 20.

Az emlékeztetőt készítette:

Dr. Soós Adrianna